

Bydgoszcz, grudnia 2018 r.

WOJEWODA KUJAWSKO – POMORSKI

WPS.VIII.431.30.2018

Pani [REDACTED]
Kierownik Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Dąbrowie Biskupiej

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) w związku z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2017 r. poz. 2234 ze zm.), w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Dąbrowie Biskupiej, ul. Topolowa 2, 88-133 Dąbrowa Biskupia, w dniach od 29 do 31 października 2018 r. przeprowadzona została kontrola, w trybie zwykłym dotycząca realizacji ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. z 2017 r. poz. 1851 ze zm.) przez:

- [REDACTED] – inspektora wojewódzkiego w Wydziale Polityki Społecznej Kujawsko - Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy – kierownika zespołu kontrolnego, na podstawie Upoważnienia do kontroli Nr 686/18 z dnia 18 października 2018 r. wydanego przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego,
- [REDACTED] – starszego inspektora wojewódzkiego w Wydziale Polityki Społecznej Kujawsko - Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, na podstawie Upoważnienia do kontroli Nr 687/18 z dnia 18 października 2018 r. wydanego przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego,
- [REDACTED] – inspektora wojewódzkiego w Wydziale Polityki Społecznej Kujawsko - Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, na podstawie Upoważnienia

do kontroli Nr 688/18 z dnia 18 października 2018 r. wydanego przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego,

[Dowód akta kontroli, str. 21-23]

Zakres kontroli obejmował:

- prawidłowość przyznawania i wypłaty świadczeń wychowawczych w okresie zasiłkowym 2016/2017,
- wykorzystanie dotacji na koszty obsługi zadania wraz z wdrożeniem ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Okres objęty kontrolą: od 17 lutego 2016 r. do 30 września 2017 r.

Na podstawie art. 10 ust. 1 i 2 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, postępowanie w sprawie świadczenia wychowawczego prowadzi organ właściwy. Organ właściwy może, w formie pisemnej, upoważnić swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu świadczeń wychowawczych, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.

W związku z Zarządzeniem nr 20/2016 podjętym w dniu 23 marca 2016 r. przez Wójta Gminy Dąbrowa Biskupia, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrowie Biskupiej został wyznaczony do realizacji zadań z zakresu świadczenia wychowawczego, co jest zgodne z art. 53 ust. 1 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Zarządzeniem nr 2/2016 podjętym w dniu 2 marca 2016 r. przez Panią ██████████ ██████████ - Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrowie Biskupiej przyjęto Regulamin Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrowie Biskupiej określający zasady funkcjonowania Ośrodka w związku z realizacją m. in. ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

[Dowód akta kontroli, str. 198-209]

W związku z wyznaczeniem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrowie Biskupiej do realizacji zadań z zakresu ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci zespół kontrolny stwierdził, iż nie dokonano w okresie zasiłkowym 2016/2017 zmian w Statucie Ośrodka określającym przepisy prawa regulujące jego działalność.

Z wyjaśnień złożonych w dniu 31 października 2018 r. przez Radcę Prawnego wynika, iż „...na podstawie art. 2 pkt 11 oraz art. 53 ust. 1 ustawy

z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, Wójt Gminy Dąbrowa Biskupia Zarządzeniem nr 20/2016 z dnia 23 marca 2016 r. w sprawie wyznaczenia jednostki organizacyjnej właściwej do realizacji zadań z zakresu świadczenia wychowawczego wyznaczył Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrowie Biskupiej do realizacji takiego zadania. W tej sytuacji moim zdaniem nie ma potrzeby dokonania zmiany Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, w którym przewidywałoby się realizację tego świadczenia”.

[Dowód akta kontroli, str. 210-213]

Decyzje administracyjne w okresie zasiłkowym 2016/2017 poddane kontroli wydawane i podpisywane były z upoważnienia Wójta Gminy Dąbrowa Biskupia przez osobę posiadającą aktualne i kompletne do tego upoważnienia, jednocześnie posiadające stosowną delegację do prowadzenia postępowań administracyjnych w przedmiotowym zakresie. Upoważnienia do prowadzenia postępowań w zakresie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci posiadali następujący pracownicy Ośrodka:

- ██████████ – referent, upoważnienie nr 3/2016 z dnia 04.03.2016 r.,
- ██████████ – starszy referent, upoważnienie nr 2/2016 z dnia 04.03.2016 r. ,
- ██████████ - Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, upoważnienie nr 1/2016 z dnia 03.03.2016 r.

Z wyjaśnień Kierownika GOPS w Dąbrowie Biskupiej wynika, iż „...w trakcie wejścia w życie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu, w okresie wzmożonej pracy przyjmowaniem wniosków zajmowały się 2 osoby. Jedna z nich realizowała powyższe zadania poprzez zwiększenie obowiązków służbowych (dodatek specjalny – Pani ██████████). Druga osoba Pani ██████████, była zatrudniona na podstawie umowy zawartej z Powiatowym Urzędem Pracy w Inowrocławiu w ramach refundacji części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia, począwszy od 7 marca 2016 r. ”.

[Dowód akta kontroli, str. 197, 214-222]

W toku czynności kontrolnych na podstawie przedstawionego materiału źródłowego nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie ustalenia uprawnień do przyznawanych świadczeń wychowawczych. Decyzje administracyjne zawierały wymagane przepisami prawa pouczenia o możliwości i trybie odwoławczym, a także sformułowanie o konieczności informowania o wszelkich zmianach mających wpływ na prawo do świadczenia wychowawczego.

[Dowód akta kontroli, str.243-244]

Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Rozliczenie otrzymanych dotacji

Wojewoda Kujawsko-Pomorski decyzjami przyznał w 2016 r. Gminie Dąbrowa Biskupia na realizację zadań z zakresu administracji rządowej dotyczących wsparcia rodzin w ramach Programu Rodzina 500+ kwotę 3.311.991,00 zł, z czego wydatkowano kwotę 3.281.255,02 zł. Na podstawie comiesięcznych sprawozdań finansowych dot. realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych - część II Wojewoda przekazał Gminie Dąbrowa Biskupia dotację w kwocie 3.285.758,00 zł.

Zwrotu niewykorzystanych w 2016 r. środków na realizację zadania w wysokości **4.502,98 zł** dokonano w dniu 10 stycznia 2017 r., tj. zgodnie z terminem określonym w art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn.zm.). Prezentowane dane w sprawozdaniu są zgodne z obrotami konta 852 85211 3110 i sprawozdaniem Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych samorządowej jednostki budżetowej za okres od początku roku do 31 grudnia 2016 r.

[Dowód akta kontroli, str.100-103]

2. Specyfikacja wydatkowanej dotacji

Paragraf	Nazwa	Kwota w zł
3110	Świadczenia społeczne	3.228.225,60
4010	Wydatki osobowe pracowników	17.119,78
4110	Składki na ubezpieczenie społeczne	3.027,08
4120	Składki na Fundusz Pracy	338,13
4210	Zakup materiałów i wyposażenia	18.536,11
4260	Zakup energii	407,97
4300	Zakup usług pozostałych	10.859,27
4410	Podróże służbowe krajowe	102,70
4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	1.116,68
4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	1.521,70
Razem	X	3.281.255,02

[Dowód akta kontroli, str.100]

Na podstawie dowodów księgowych ustalono, że szkolenia pracowników dotyczyły między innymi szkoleń z zakresu świadczeń wychowawczych, tj.: szkolenie „Świadczenie wychowawcze 500+” (uczestnik: p. ██████████), szkolenie z oprogramowania do obsługi świadczeń wychowawczych – program „Rodzina 500+” (uczestnik ██████████), szkolenie „Finanse, księgowość i sprawozdawczość Programu 500+” (uczestnik: Główna Księgowa- ██████████).

[Dowód akta kontroli, str. 80-99]

Zgodnie z art. 52 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci koszty obsługi realizacji ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci w 2016 r. wyniosły 46.515,00 zł, tj. nie więcej niż 2% otrzymanej dotacji w wysokości 3.285.758,00 zł na świadczenie wychowawcze ($3.285.758,00 * 2 \% = 53.029,42$).

[Dowód akta kontroli, str. 9, 100]

3. Dotacje na wdrożenie ustawy

Wojewoda na wdrożenie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, przyznał Gminie Dąbrowa Biskupia **12.484,00** zł. Z faktur zaewidencjonowanych wynika, że wydatkowano **12.663,88** zł. Ustalono, że środki zostały przeznaczone na zakup m.in. wyposażenia stanowisk pracy, materiałów biurowych, licencji oprogramowania do obsługi świadczeń wychowawczych, co przedstawia tabela poniżej.

[Dowód akta kontroli, str. 33-79, 100-157]

L.P.	Nr dokumentu księgowego	Kwota z dokumentu w zł (wartość faktury)	Środki z 500 plus	§ zgodnie z opisem z analityki kont	§ zgodnie z dokumentem	Opis wydatków zgodnie z fakturą
1.	16/0468/FV	1489,00	1489,00	§4210	§4210	Dysk sieciowy QNAP wyposażony w dwa dyski 1TB 3,5"
2.	2166107606	1279,20	1279,20	§4210	§4210	Niszczarka REXEL AUTO +100
3.	84/03/2016	2250,00	2250,00	§4210	§4210	Meble biurowe
4.	FA00043550/2016	246,56	118,68	§4210	§4210	ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE-

						Beck Info Biznes
5.	DSFA/FY16/04/1387	738,00	738,00	§4210	§4210	Licencja na oprogramowanie do obsługi świadczeń wychowawczych na rok 2016
6.	506/OS/03/2016	6789,00	6789,00	§4210	§4210	Drukarka HP, Komputer Lenovo, Kopiarka Konica
		12.791,76	12.663,88			

Główna Księgowa Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrowie Biskupiej - Pani ██████████ wyjaśniła różnicę pomiędzy przekazanym Wojewodzie Sprawozdaniem, a faktycznie poniesionymi wydatkami „...różnica w kwocie 179,88 została pokryta z kosztów obsługi realizacji zadania świadczeń wychowawczych.”.

[Dowód akta kontroli, str. 118]

4. Ocena losowo wybranych akt świadczeniobiorców

Szczegółowe badanie próby 30 wniosków (R.A., G.B., A.B., P.B., A.C., E.Ć., E.D., J.D., W.G., W.G., R.G., J.G., D.K., M.K., N.K., B.K., B.S., A.L., A.L., A.L., T.N., K.N., H.O., R.P., A.S., J.Sz., M.Sz., L.Ś., K.Ś., D.T., K.W.) – otrzymujących świadczenie w okresie od 1 kwietnia 2016 r. do 30 września 2017 r. o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego w ramach Programu Rodzina 500 + wykazało, że formularze wniosków o ustalenie uprawnień do świadczenia wychowawczego były kompletne i zgodne ze wzorami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 lutego 2016 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenie wychowawcze (Dz.U. z 2016 r. poz. 214 ze zm.) oraz w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenie wychowawcze (Dz.U. z 2017 r. poz. 1465).

[Dowód akta kontroli, str. 223-239, 271-273]

W dniu 18 października 2018 r. pismem znak: WPS.VIII.431.30.2018 zespół kontrolny zwrócił się z zapytaniem o liczbę wydanych decyzji administracyjnych w sprawie świadczeń wychowawczych w okresie zasiłkowym 2016/2017, w tym decyzji przyznających, odmownych oraz przyznających świadczenia w formie rzeczowej.

W odpowiedzi na ww. pismo Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wyjaśniła, iż w okresie zasiłkowym 2016/2017 zostało wydanych **566 decyzji administracyjnych** w sprawie świadczeń wychowawczych, w tym:

- decyzje przyznające prawo do świadczenia wychowawczego - 532,
- decyzje odmawiające prawa do świadczenia wychowawczego - 34,
- decyzje w sprawie przekazania świadczenia w formie rzeczowej – 0

[Dowód akta kontroli, str. 6-7,197]

Wydawanie decyzji administracyjnych w okresie zasiłkowym 2016/2017 określających uprawnienia do świadczeń wychowawczych oraz ich pierwsze wypłaty następowały w terminie określonym w art. 49 ust. 2 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, tj. w okresie trzech miesięcy, licząc od dnia złożenia wniosku z prawidłowo wypełnionymi dokumentami. Średni czas upływający pomiędzy dniem złożenia wniosku, a pierwszą wypłatą świadczenia wyniósł **34 dni**.

[Dowód akta kontroli, str.273]

Wypłaty świadczeń wychowawczych należnych za grudzień 2016 r. dokonano zgodnie z apelem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2016 r. przed Świątami Bożego Narodzenia, tj. od 19 – 23 grudnia 2016 r.

[Dowód akta kontroli, str. 197]

Podstawa prawna decyzji administracyjnych winna cechować się zwięzłą i przejrzystą regulacją prawną, tzn. wskazać zastosowanie w danej sprawie przepisów zarówno prawa formalnego i materialnego wraz z powołaniem źródeł jego publikacji.

W decyzjach administracyjnych dotyczących uprawnień na okres zasiłkowy 2016/2017 podlegających analizie przez zespół kontrolny stwierdzono wskazywanie w podstawie prawnej również przepisów prawa dotyczących uzasadnienia faktycznego przyznania uprawnień do świadczenia wychowawczego oraz pouczenia o przysługującym prawie do wniesienia odwołania od decyzji.

5. Weryfikacja wniosków świadczeniobiorców w Centralnej Bazie Beneficjentów

Jednostka dokonywała weryfikacji wniosków świadczeniobiorców w Centralnej Bazie Beneficjentów przed wydaniem decyzji przyznającej uprawnienia do świadczeń wychowawczych stosownie do wytycznych MRPiPS.

Wyjaśnienia w tym zakresie złożyła Pani ██████████ – Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrowie Biskupiej: „...przed wydaniem decyzji administracyjnych w sprawie przyznania prawa do świadczenia wychowawczego pracownicy działu świadczeń rodzinnych dokonywali weryfikacji świadczeniobiorców w Centralnej Bazie Beneficjentów...”.

[Dowód akta kontroli, str. 197]

W wyniku przeprowadzonej kontroli kontrolowaną działalność ocenia się: pozytywnie z uchybieniami.

Dokonana ocena została oparta o następującą skalę ocen:

- pozytywna,
- pozytywna z uchybieniami,
- pozytywna z nieprawidłowością,
- pozytywna z nieprawidłowościami,
- negatywna (po przekroczeniu przyjętego progu istotności)¹.

Kontrolę wpisano do książki kontroli nr 4/2018.

Do ustaleń kontroli zawartych w Projekcie wystąpienia pokontrolnego nie zostały zgłoszone zastrzeżenia do kontroli.

W Projekcie wystąpienia pokontrolnego nie dokonano żadnych sprostowań/ skreśleń/ uzupełnień.

W związku z powyższymi ocenami, uwagami i wnioskami zalecam Pani ██████████ - Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrowie Biskupiej podjęcie następujących działań w celu wyeliminowania stwierdzonych w wyniku kontroli uchybień, a w szczególności:

- uwzględnianie w podstawie prawnej decyzji administracyjnej zwięzłej i przejrzystej regulacji prawnej, tj. wskazanie zastosowania w danej sprawie przepisów zarówno prawa formalnego i materialnego wraz z powołaniem źródeł jego publikacji, zgodnie z art. 107 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach,

¹ Zarządzenie nr 371/2017 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 11 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu kontroli realizowanych przez pracowników Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy.

z których jeden egzemplarz otrzymuje kierownik jednostki kontrolowanej a drugi egzemplarz pozostaje w aktach kontroli.

Na podstawie art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oczekuję od Pani w terminie 21 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.